

Dosarul nr. 2ra-625/2022
2-17212257-01-2ra-29042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Galas”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Caldare
împotriva Societății pe Acțiuni „Galas”, Biroului Național al Asigurătorilor de
Autovehicule și Radion Lapteanu, intervenient accesoriu Alexandr Pencov cu
privire la încasarea pagubei materiale și,
acțiunea reconvențională înaintată de Societatea pe Acțiuni „Galas”
împotriva lui Adrian Caldare cu privire la restituirea sumei,
împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2017, Adrian Caldare a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Galas”, intervenient accesoriu Lapteanu Radion cu privire la încasarea
prejudiciului material în sumă de 125 398,08 de lei precum și încasarea
cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului.

În motivarea acțiunii a indicat că, între Alexandru Pancov și SA „Galas” a
fost încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, în
baza căruia a fost eliberată polița de asigurare, conform căreia, Alexandru Pancov
a transmis către compania de asigurări SA „Galas” răspunderea civilă în caz de
survenire a cazului asigurat, și anume, să despăgubească prejudiciile cauzate prin
accident de autovehiculul de model „Xxxx”, cu numărul de înmatriculare XXXX.

La 10 ianuarie 2017, ora 13.00, în raionul Hîncești, s-a produs accidentul
rutier în rezultatul căruia automobilul de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare
XXXX, condus de către Radion Lapteanu, a tamponat automobilul de model
„Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, condus de Adrian Caldare.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 10 ianuarie 2017,
vinovat de producerea accidentului rutier, a fost recunoscut Radion Lapteanu, fiind
constatat că acesta a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere,

stabilite la pct. 45 (1), faptă calificată conform art. 242 alin. (2) din Codul contravențional.

Părțile implicate în accidentul de circulație au declarat cazul accidentului rutier la companiile de asigurări cu care aveau încheiate contracte de asigurare și în rezultat, compania de asigurări „Galas” SA, a deschis dosar de daune pe marginea cazului asigurat.

La 16 ianuarie 2017, SC „Exauto Plus” SRL a întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 145/01A privind stabilirea prejudiciului real cauzat în urma accidentului rutier autovehiculului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX.

La examinarea mijlocului de transport de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, reprezentantul companiei de asigurări SA „Galas”, a fost prezent, însă nu a semnat actul de examinare a mijlocului de transport.

Conform actului de examinare a mijlocului de transport nr. 145/01A, prejudiciul material cauzat proprietarului autovehiculului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, constituie suma de 224 498,20 de lei.

Reclamantul a indicat că documentele necesare finalizării dosarului de daună, au fost prezentate la compania de asigurări, care era obligată să achite despăgubirea de asigurare.

Urmare examinării actelor prezentate, compania de asigurări SA „Galas” a recunoscut cazul produs drept caz asigurat și a achitat despăgubirea de asigurare în cuantum de 99 100,12 de lei.

La 27 martie 2017, reclamantul a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare, invocând modalitatea de plată, întru evitarea căii judiciare.

Compania de asigurări SA „Galas” a răspuns că nu este de acord cu suma solicitată, fapt care a generat înaintarea prezentei acțiuni privind încasarea forțată a despăgubirii de asigurare.

Pe parcursul judecării cauzei în fond, reclamantul Adrian Caldare a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a formulat pretenții împotriva SA „Galas”, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și Radion Lapteanu solicitând încasarea de la pârâți în beneficiul reclamantului suma de 103 260,30 de lei cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamant în legătură cu intentarea și examinarea cauzei.

La 15 ianuarie 2018, SA „Galas” a depus acțiune reconvențională împotriva lui Adrian Caldare cu privire la încasarea sumei de 99 100,12 de lei cu titlu de sumă primită fără careva temei legal și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, la 20 octombrie 2016, Alexandru Pencov, în calitate de proprietar al autovehiculului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, a solicitat printr-o cerere, încheierea cu SA „Galas” a unui contract de asigurare de răspundere civilă pentru un număr limitat de persoane, adică să fie inclus sub protecția de asigurare doar Alexandru Pencov.

Astfel, în baza cererii menționate, SA „Galas” a încheiat cu Alexandru Pencov, contractul de asigurare de răspundere civilă RCAI nr. 002640314 din 20 octombrie 2016, pentru un număr limitat de persoane, fiind inclus sub protecția de asigurare doar răspunderea civilă a proprietarului automobilului, adică Alexandru Pencov.

La 10 ianuarie 2017, s-a produs accidentul rutier cu implicarea automobilului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, care era condus de Radion Lapteanu și autovehiculul de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, condus de Adrian Caldare.

Prin decizia și procesul-verbal cu privire la contravenție MAI03 569438 din 10 ianuarie 2017, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul autovehiculului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, Radion Lapteanu.

După producerea accidentului rutier, la 16 ianuarie 2017, Adrian Caldare s-a adresa către SA „Galas” cu cerere de restituire a pagubei în legătură cu deteriorarea autovehiculului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, invocând că în materialele dosarului administrativ era și copia poliței de asigurare nr. RCAI nr. 002640314 din 20 octombrie 2016, care a fost eliberată anterior de SA „Galas”, iar reprezentanții SA „Galas”, din greșeală, fără a verifica minuțios toate circumstanțele importante ale cazului și în mod special valabilitatea poliței de asigurare, au efectuat constatarea daunelor și ulterior, prin ordinul de plată nr. 541 din 21 martie 2017, a fost efectuată plata despăgubirii de asigurare către Adrian Caldare în mărime de 99 100,12 de lei.

Greșeala de bază a angajaților companiei de asigurări, a constat în faptul că nu a fost verificat atent faptul că după încheierea contractului de asigurare, pentru un număr limitat de persoane, s-a schimbat posesorul (proprietarul) automobilului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, și anume, că din 27 noiembrie 2016, dreptul de proprietate a trecut de la Alexandru Pencov la Radion Lapteanu, care conform datelor înscrise în certificatul de înmatriculare nr. 162906689 din 27 noiembrie 2016, din această dată avea calitatea de proprietar al autovehiculului menționat.

Astfel, deoarece Radion Lapteanu, după ce a devenit noul posesor al autovehiculului la data de 27 noiembrie 2016, era obligat să încheie contractul de răspundere civilă auto pe numele său, dar acesta nu a încheiat un alt contract pe numele său până la producerea accidentului rutier din 10 ianuarie 2017, coresponsător, riscul lui Radion Lapteanu în calitatea sa de posesor, după data de 27 noiembrie 2016, nu era asigurat.

În aceste circumstanțe, SA „Galas” a invocat că este evident că nu urma să achite careva despăgubiri de asigurare lui Andrian Caldare, deoarece acesta urma să se adreseze cu cerere de despăgubire către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și să primească despăgubiri din Fondul de protecție a victimelor străzii, în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 414/2006.

Prin urmare, s-a susținut că, ținând cont de faptul că Adrian Caldare a primit de la SA „Galas” o despăgubire de asigurare fără ca pentru aceasta să existe careva temei legal sau contractual, acesta urmează să restituie companiei de asigurări suma primită fără justă cauză.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Adrian Caldare împotriva SA „Galas”, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și Radion Lapteanu, intervenient accesoriu Pencov Alexandr privind încasarea pagubei materiale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la SA „Galas” în beneficiul lui Adrian Caldare, suma de 103 260,31 de lei cu titlu de pagubă materială, suma de 7 950,00 de lei cu titlu de

cheltuieli de asistență juridică și suma de 3 097,80 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la momentul înaintării acțiunii, iar în total suma de 114 308,11 de lei.

Pretențiile reclamantului Adrian Caldare împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și Radion Lapteanu privind încasarea pagubei materiale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse ca neîntemeiate.

Acțiunea reconvențională înaintată de SA „Galas” împotriva lui Adrian Caldare cu privire la restituirea sumei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 07 decembrie a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de avocatul Alexandru Savva ce acționează în interesele SA „Galas”, cu menținerea hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că, prima instanță a soluționat corect litigiul și a emis o hotărâre legală și întemeiată, iar în virtutea celor relatate, contrar prevederilor art. art. 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul nu a prezentat probe în susținerea dezacordului cu hotărârea contestată.

În concluzie, instanța de apel a apreciat netemeinicia apelului declarat, dat fiind faptul că în susținerea acestuia apelantul nu a prezentat probe care ar răsturna soluția instanței de fond, astfel că soluția instanței de fond este una corectă și întemeiată.

La 14 aprilie 2022, SA „Galas” a declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu adoptarea unei hotărâri noi de respingere integrală a cererii de chemare în judecată, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În opinia recurentului, în prezentul caz nu există litigiul deoarece acesta a fost stins prin încheierea acordului de împăcare și achitarea sumei de 99100,12 de lei.

Or, la 17 martie 2017 Adrian Caldare și SA „Galas” au încheiat un acord prin care au stabilit mărimea despăgubirii de asigurare în mărime de 99100,12 de lei, acordul nefiind contestat de către intimat. Iar, la 21 martie 2017 SA „Galas” a efectuat plata despăgubirii de asigurare, conform ordinului de plată nr. 541 din 21.03.2017, potrivit datelor bancare indicate de Adrian Caldare. Astfel, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare prevederile art. 642 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019) or, prin stingerea obligațiilor, încetează raporturile juridice dintre părți în partea ce se refera la obligația stinsă.

A menționat că, valoarea despăgubirii de asigurare achitată în baza acordului poate fi revizuită cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident, la data încheierii acordului nu erau cunoscute toate pagubele. La caz, Adrian Caldare nu a suferit vătămări corporale, ulterior încheierii acordului intimatul nu a invocat deteriorări ascunse care trebuie despăgubite, respectiv nu poate fi revizuită despăgubirea achitată.

A conchis că, sumele neîntemeiate calculate și pretinse de la SA „Galas” ca pretinsă diferență a pretinsei despăgubiri de asigurare nu pot fi admise, pe motiv că pe marginea acestui conflict, părțile au încheiat o tranzacție, prin care au soluționat definitiv pretențiile sale cu privire la mărimea despăgubirii de asigurare lui

Andrian Caldare în rezultatul deteriorării autovehiculului „Xxxx” numărul de înmatriculare XXXX în rezultatul accidentului rutier.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 01 martie 2022 (f.d. 144, vol. II). Astfel recursul depus la 14 aprilie 2022 de către SA „Galas”, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 29 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 152, vol. II).

La 07 iunie 2022, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole, reprezentat de avocatul Angela Popil, a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea recursului (f.d. 159-164, vol. II).

Prin încheierea din 10 august 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de SA „Galas”, a fost considerat admisibil.

În conformitate art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecătii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SA „Galas” și va menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din perspectiva prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se

invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În virtutea alineatului (2) al aceluiași articol, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În sensul art. 432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pornind de la faptul că legislația procesuală prescrie că instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestui în sensul formulat prin acțiune, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate (a se vedea, în contrast, Lebedinschi vs Moldova, 16 iunie 2015, parag. 31, 35 – 36; Nichifor vs Moldova, 20 septembrie 2016, parag. 29 – 31).

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecătii.

Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că, la 20 octombrie 2016, Pencov Alexandru a depus la compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni cerere de încheiere a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, prin care a solicitat încheierea contractului de asigurare pentru automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, pentru un număr limitat de persoane – doar pentru Pencov Alexandru (vol. I, f. d. 72).

În baza cererii respective, la 20 octombrie 2016, între compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni și Pencov Alexandru, a fost încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă), prin care s-au asigurat riscurile produse de automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX (vol. I, f. d. 72).

A fost stabilit, că la 20 octombrie 2016, compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni a eliberat lui Pencov Alexandru polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) nr. RCAI-002640314, pentru asiguratul Pencov Alexandru, automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, perioada de asigurare 20 octombrie 2016 – 19 octombrie 2017 (vol. I, f. d. 73).

Concomitent, prin înscrisurile cauzei s-a confirmat că, la 27 noiembrie 2016, Pencov Alexandru a înstrăinat automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, lui Lapteanu Radion, care și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra automobilului respectiv la aceeași dată (vol. I, f. d. 75).

La 10 ianuarie 2017, ora 13:00, pe traseul R-44, km 33, Călărași-Lozova-Hâncești, Lapteanu Radion în timpul deplasării la volanul automobilului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, nu a ținut cont de situația rutieră (ghețuș, zăpadă), în urma căruia a pierdut controlul volanului și a tamponat automobilul de model xxx, condus de Caldare Adrian.

Prin decizia agentului constatator conținută în procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI03 569438 din 10 ianuarie 2017, Lapteanu Radion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Codul Contravențional, și sancționat cu amendă în mărime de 50 unități convenționale, echivalentul sumei de 1000 lei și 6 puncte de penalizare (vol. I, f. d. 9).

Astfel, la 16 ianuarie 2017, Caldare Adrian a depus la compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni cerere de restituire a pagubei de asigurare RCA, produse în rezultatul accidentului rutier din 10 ianuarie 2017 (vol. I, f. d. 65).

În baza cererii respective, compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni a depus dosarul de daună nr. 138/1, în cadrul căruia, la 16 ianuarie 2017, a întocmit raportul de verificare tehnică a vehiculului, în conținutul căruia au fost indicate piesele deteriorate la automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, tipurile defecțiunilor depistate și soluțiile tehnice propuse pentru înlocuirea acestora (vol. I, f. d. 66).

Potrivit actului de evaluare la procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 26/0117A din 28 ianuarie 2017, s-a stabilit, că costul reparației pentru restabilirea autovehiculului de model BMW 525D, cu numărul de înmatriculare XXXX, la o stație autorizată de deservire tehnică, cu înlocuirea pieselor avariate constituie 99 100,12 lei (vol. I, f. d. 67 - 68).

Prin ordinul companiei de asigurări „Galas” societate pe acțiuni nr. 117/RCA/17 din 03 martie 2017 „cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare”, s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 99 100,12 lei, care urma a fi achitată păgubitelui Caldare Adrian (vol. I, f. d. 76).

În cadrul dosarului de daună, compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni și Caldare Adrian au încheiat acord/tranzacție, obiectul căruia l-a constituit stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare pentru deteriorarea automobilului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX.

Prin această tranzacție, părțile au stabilit că, compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni va achita păgubitelui Caldare Adrian suma de 99 100,12 de lei ce reprezintă despăgubire de asigurare pentru deteriorarea automobilului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, în rezultatul accidentului din 10 ianuarie 2017, produs pe traseul R-44 (vol. I, f.d. 49).

Potrivit mențiunilor executate pe textul acordului/tranzacției, păgubitul Caldare Adrian a indicat că nu este de acord cu suma despăgubirii indicată în tranzacție.

În legătură cu aceasta, Caldare Adrian s-a adresat la evaluatorul independent societatea cu răspundere limitată „Exauto-Plus” pentru a examina automobilul de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, a stabilit deteriorările automobilului și valoarea prejudiciului cauzat. Astfel, prin raportul de evaluare a pagubei nr. 145/01A din 24 ianuarie 2017, s-a stabilit, că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, constituie 224 498,20 lei (vol. I, f.d. 26-48).

Urmare achitării despăgubirii de asigurare în mărime de 99 100,12 de lei lui Caldare Adrian, compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni a înaintat acțiune în regres împotriva lui Lapteanu Radion, intervenient accesoriu Pencov Alexandru prin care a solicitat încasarea în ordine de regres a sumei de 99 100,12 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea irevocabilă Judecătorei Ungheni, sediul Central din 25 septembrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Galas” societate pe acțiuni împotriva lui Lapteanu Radion, intervenient accesoriu Pencov Alexandru cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei de 99 100,12 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f. d. 96 - 100).

Argumentele expuse în motivarea soluției de respingere a acțiunii în regres înaintată de compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, se rezumă la faptul că, drepturile persoanei păgubite prin accident urmau a fi exercitate față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule și nu față de Lapteanu Radion, recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

La solicitarea companiei de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni s-a ordonat efectuarea expertizei merceologice, iar prin raportul de expertiză judiciară de auto merceologie nr. 030/085 din 2 septembrie 2019, s-a stabilit că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, în rezultatul accidentului rutier din 10 ianuarie 2017 în baza deteriorărilor constatate de părți în „Act de examinare a mijlocului de transport auto nr. 145/01A, uniunea experților evaluatori independenți din Republica Moldova „Exauto-Plus” de la 16 ianuarie 2017”, „Raport de verificare tehnică a vehiculului nr. 138/1 RCA al companiei de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, cu includerea uzurii de exploatare prin înlocuirea pieselor nerecuperabile (cu deducerea costului uzurii și taxelor prevăzute de lege), costul reparațiilor și consumul de materiale în conformitate cu defectele enumerate în textul studiului este de 230 532,23 lei, inclusiv TVA (vol. I, f. d. 118 - 141).

Ulterior, raportul respectiv a fost corectat, fiind stabilit că, costul reparațiilor și consumul de materiale în conformitate cu defectele enumerate în textul studiului este de 202360,43 lei, inclusiv TVA (vol. I, f. d. 182 - 189).

După stabilirea valorii prejudiciului material cauzat proprietarului automobilului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, de către societatea cu răspundere limitată „Exauto-Plus”, Caldare Adrian s-a adresat către compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni cu cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare restante, însă, până la intentarea prezentului proces, compania nu a achitat despăgubirea de asigurare.

Astfel, se conchide, că Caldare Adrian a promovat în justiție o acțiune cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restante în sumă de 103 260,31 lei.

La rândul său, compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni a depus acțiune reconvențională prin care a solicitat încasarea din contul lui Caldare Adrian a sumei de 99 100,12 lei, achitată anterior lui Caldare Adrian cu titlu de despăgubire de asigurare, cererea fiind întemeiată pe dispozițiile legale ce reglementează instituția îmbogățirii fără justă cauză.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a conchis asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Caldare Adrian, dar și asupra

netemeinicii acțiunii reconvenționale, depuse de compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate cu apel, prin decizia din 07 decembrie 2021, a fost respinsă cererea de apel depusă de avocatul Alexandru Savva în interesele SA „Galas”, cu menținerea hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 29 decembrie 2020.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel, din motivele ce succed.

În temeiul art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În contextul prevederilor art. 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

În sensul art. 373 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Având în vedere circumstanțele cauzei expuse mai sus, Colegiul reține ca fiind justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare de admiterea parțială a acțiunii depusă de Adrian Caldare în partea pretențiilor formulate față de compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni.

La acest capitol, instanța de recurs reiterează că, după cum s-a constatat și anterior, compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni a recunoscut accidentul rutier din 10 ianuarie 2017 ca eveniment asigurat și a achitat parțial despăgubirea de asigurare păgubitului Caldare Adrian.

Sub acest aspect, Colegiul civil atestă că, în cadrul dosarului de daune deschis în rezultatul accidentului rutier din 10 ianuarie 2017, compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni a achitat lui Caldare Adrian suma de 99 100,12 de lei, iar prin raportul de expertiză judiciară din 02 septembrie 2019, s-a constatat că costul reparațiilor și consumul de materiale necesare pentru repararea automobilului de model Xxxx, cu numărul de înmatriculare XXXX, constituie suma de 202 360,43 de lei.

Prin urmare, fiind constatat că, compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni a achitat păgubitului doar suma de 99 100,12 de lei, pe când cuantumul prejudiciului material cauzat lui Caldare Adrian constituia suma de 202 360,43 de lei, ultimul îndreptățit a pretins recuperarea prejudiciului integral.

De asemenea, instanța de apel corect a menționat că, odată ce SA „Galas” a contestat hotărârea primei instanțe doar în partea acțiunii înaintate de Adrian Caldare, acesta nu și-a manifestat dezacordul cu hotărârea primei instanțe în partea ce ține de acțiunea reconvențională, instanța de apel nici nu a supus aprecierii temeinicia acțiunii reconvenționale, deoarece însăși SA „Galas” nu a contestat hotărârea judecătorească în această parte.

Așa fiind, instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat asupra temeiniciei parțiale a pretenției reclamantului de a încasa din contul companiei de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni în beneficiul lui Caldare Adrian suma de 103 260,31 de lei cu titlu de diferență a despăgubirii de asigurare.

Colegiul apreciază ca fiind justificat raționamentul instanței de apel precum că prin acordul încheiat între compania de asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni și Caldare Adrian, ultimul semnând acordul a specificat că nu este de acord cu cuantumul despăgubirii acordat de către compania de asigurare. Respectiv, se apreciază ca fiind nejustificate argumentele recurentului, precum că prin acordul încheiat a fost soluționat definitiv litigiul și satisfăcute pretențiile lui Caldare Adrian cu privire la cuantumul despăgubirii de asigurare or, ultimul în scris a exprimat dezacordul cu cuantumul stabilit de compania de asigurare în sumă de 99 100,12 de lei.

Alte argumente invocate de recurent, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate supra și se bazează pe circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța ierarhic inferioară în baza cumulului de probe administrat.

Colegiul accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, instanța de apel a creat participanților la proces condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6§1 CEDO.

Curtea Europeană, cu referire la art. 6§1 CEDO, amintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. a), alin.(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Galas”.

Se menține decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Caldare împotriva Societății pe Acțiuni „Galas”, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule

și Radion Lapteanu, intervenient accesoriu Alexandr Pencov, cu privire la încasarea pagubei materiale și, acțiunea reconvențională înaintată de Societatea pe Acțiuni „Galas” împotriva lui Adrian Caldare cu privire la restituirea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh